

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 24 kwietnia 2020 r.

Poz. 2106

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 24 kwietnia 2020 r.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 i 471) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z licznymi, cennymi zbiorowiskami leśnymi o charakterze naturalnym, reprezentowanymi głównie przez grądy z rzadkim w naszych lasach wiązem górskim, bory mieszane i olsy.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) występowanie dobrze zachowanych lasów, torfowisk i naturalnych cieków wodnych;
- 2) niska zgodność składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem na glebach mineralnych uzasadniająca pewną ingerencję w przebieg procesów tam przebiegających;
- 3) dobry stan zachowania różnorodności biologicznej w strumieniu i na siedliskach hydrogenicznym stanowiący podstawę do minimalizowania ingerencji w przebieg procesów naturalnych tam przebiegających;
- 4) położenie rezerwatu w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej;
- 5) położenie rezerwatu w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006, zwanych dalej „obszarami Natura 2000”;
- 6) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Dojlidy i Nadleśnictwo Żednia;
- 7) graniczenie rezerwatu z drzewostanami użytkowanymi gospodarczo.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar ochrony czynnej obejmuje cały rezerwat.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej w rezerwacie, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu, określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Cele działań ochronnych na obszarach Natura 2000, w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu, określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 8. Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk na obszarach Natura 2000, w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu, ze wskazaniem obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 9. Działania ochronne dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych na obszarach Natura 2000, w części pokrywającej się z obszarem rezerwatu, ze wskazaniem obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 10. Traci moc Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 4642 oraz z 2017 r., poz. 1266).

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku

Beata Bezubik

**Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW NA OBSZARZE
REZERWATU**

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1	Zarastanie otwartych powierzchni i luk zmieniające na niekorzyść warunki życia osadnika wielkookiego i innych światłolubnych gatunków.	Usuwanie odnowień drzew i krzewów; koszenie.
2	Gradacje korników.	Kontrola stanu sanitarnego drzewostanów; wywieszanie pułapek feromonowych; usuwanie zasiedlonych przez kornika świerków.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
3	Zaśmiecanie terenu.	Coroczne zbieranie śmieci; edukacja społeczeństwa.
4	Kłusownictwo (ryby, ssaki, ptaki).	Patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji; zdejmowanie wnyków; edukacja społeczeństwa.
5	Penetracja terenu rezerwatu przyrody.	Wzmoczone patrole Straży Leśnej. Ujęcie zapisów o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu przyrody na tablicach informacyjnych.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
6	Zanieczyszczenie źródeł i cieków w rezerwacie przez nielegalne bimbrownie.	Usunięcie bimbrowni z rezerwatu; patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji.
7	Ekspansja obcych gatunków roślin.	Monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
8	Niedostateczne odnawianie się niektórych gatunków (sosna, dąb, klon) oraz zgryzanie nalotów i podrostów przez zwierzynę.	Podsadzanie drzew na placówkach w przypadku pojawienia się, wskutek naturalnych zaburzeń, luk większych niż 0,5 ha; zabezpieczanie upraw przed zwierzyną; regulacja zagęszczenia i składu gatunkowego na wybranych powierzchniach w grądach i borach na korzyść (w zależności od siedliska) dębu, sosny i klonu, kosztem modrzewia, brzozy i świerka.

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ
W REZERWACIE, Z PODANIEM ICH RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres	Lokalizacja ¹
1	Usuwanie obcych gatunków roślin poprzez usuwanie odnowienia drzew (m. in. dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> , klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> , świdośliwa Lamarcka <i>Amelanchier lamarckii</i>); wycinanie i karczowanie krzewów (m. in. czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i>); ręczne wykaszanie i karczowanie bylin (m. in. niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>). W przypadku zagrożenia wysianiem się również wywiezienie pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu.	Raz na 2-3 lata monitorowanie metodą marszrutową połączone z doraźnym usuwaniem stwierdzonych w terenie gatunków obcych.	Cały obszar rezerwatu.
2	Regulacja zwarcia i składu gatunkowego na korzyść dębu, klonu, lipy i jesionu (grądy) oraz sosny i dębu (bory) kosztem brzozy, modrzewia i świerka.	W miesiącach IX-III, zgodnie ze sztuką leśną.	Oddz. 16d, i, 17b, g, i, l, 25d, k, 74n, 81a, i, k, 82b, l, m, 97a, d, g, 98c, 99a, b, h, m, o na łącznej powierzchni 57,33 ha.
3	Usuwanie pojawiających się krzewów i drzew w istniejących lukach i polanach.	Raz na 3-4 lata.	Oddz. 16f, 17a, 74g/82a.
4	Koszenie polany i okolic; usuwanie podrostu z pozostawieniem większych drzew i odkrzaczanie.	Raz na 2 lata, najlepiej we wrześniu.	Oddz. 74g na powierzchni 0,5 ha.
5	Usuwanie śmieci z terenów przylegających do dróg i szlaków turystycznych.	Corocznie; zaraz po zejściu śniegu.	W miejscach zaobserwowania gromadzących się śmieci.
6	Usuwanie bimbrowni z rezerwatu; zwiększenie kontroli służb parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji.	Zadanie stałe.	Cały obszar rezerwatu.
7	Ochrona drzew matecznych.	Oznaczenie drzew matecznych oraz zbiór szyszek i zrazów na potrzeby nasiennictwa i selekcji.	Oddz. 25h.
8	Edukacja w zakresie ochrony lokalnej przyrody, skierowana głównie do dzieci i młodzieży, ale również do wybranych grup społeczności dorosłych.	Zadanie stałe.	Cały obszar rezerwatu.
9	Ochrona stanowiska czosnku niedźwiedziego <i>Allium ursinum</i> – uprzątnięcie wywrotów	Jednorazowo. Prace	Oddz. 99a

¹ wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Dojlidy na lata 2017-2026 i Żednia na lata 2019-2028.

	i złomów, wyrób i wywóz drewna ze stanowiska. Pozostawienie pozyskanej biomasy na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu.	należy prowadzić przy zaleganiu pokrywy śnieżnej lub zamrożonym podłożu	
10	Kontrola stanu sanitarnego drzewostanów. Stały monitoring drzewostanów pod kątem zagrożenia ze strony kornika drukarza. Wykładanie pułapek feromonowych . W sytuacji zagrożenia wystąpieniem gradacji usuwanie zasiedlonych przez kornika świerków.	Według potrzeb. Konieczność uzgadniania planowanych działań z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.	Cały obszar rezerwatu.
11	Dochodzenie rannej zwierzyny w wyniku kolizji drogowych.	Według potrzeb. Konieczność powiadamiania Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku o podjętych czynnościach.	Cały obszar rezerwatu.
12	Prowadzenie nadzoru i ograniczanie penetracji wnętrza rezerwatu.	Stałe kontrole Straży Leśnej. Wzmoczone patrołowanie obszaru rezerwatu w okresie letnim.	Cały obszar rezerwatu.

**Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROZEŃ
DLA ZACHOWANIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK
PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW ROŚLIN, ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK
BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000, W CZĘŚCI
POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z OBSZAREM REZERWATU**

Lp.	Przedmiot ochrony	Identyfikacja zagrożeń	
		istniejących	potencjalnych
1	9170 grąd subkontynentalny.	K02.01-zmiana składu gatunkowego (sukcesja) F03.01.01-szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji) Opis: zgryzanie nalotów i podrostów przez zwierzynę	X-brak zagrożeń i nacisków
2	91D0 bory i lasy bagienne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 1086 zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> ,	X-brak zagrożeń i nacisków	X-brak zagrożeń i nacisków
3	A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> , A072 trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> , A104 jarząbek <i>Bonasa bonasia</i> , A217 sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> , A236 dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> , A241 dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> , A320 muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> , 1337 bóbr <i>Castor fiber</i> , 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> , 1352 wilk <i>Canis lupus</i> , 1361 ryś <i>Lynx lynx</i> , 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> .	X-brak zagrożeń i nacisków	F03.02.03-chwywanie, trucie, kłusownictwo,

**Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARACH NATURA 2000 W CZĘŚCI
POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z OBSZAREM REZERWATU**

Lp.	Przedmioty ochrony	Cele działań ochronnych
1	9170 grąd subkontynentalny.	Zachowanie co najmniej 5,5 ha powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie (na poziomie zadowalającym) wszystkich stwierdzonych płatów siedliska.
2	91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.	Zachowanie co najmniej 50 ha powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie (na poziomie zadowalającym) wszystkich stwierdzonych płatów siedliska.
3	91D0 bory i lasy bagienne, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> , A072 trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> , A104 jarząbek <i>Bonasa bonasia</i> , A217 sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> , A236 dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> , A241 dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> , A320 muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> , 1337 bóbr <i>Castor fiber</i> , 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> , 1352 wilk <i>Canis lupus</i> , 1361 ryś <i>Lynx lynx</i> , 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1086 zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> ,	Kontynuacja i utrzymanie w nie pogorszonym stanie prowadzonej skutecznej ochrony biernej siedlisk, ochrony wynikającej z ochrony prawnej gatunku oraz działania zaproponowane dla innych gatunków w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

**Załącznik nr 5 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**DZIAŁANIA OCHRONNE DOTYCZĄCE OCHRONY CZYNNEJ SIEDLISK
PRZYRODNICZYCH, GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ ICH SIEDLISK NA
OBSZARACH NATURA 2000 W CZĘŚCI POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z OBSZAREM
REZERWATU ZE WSKAZANIEM OBSZARÓW ICH WDRAŻANIA**

Przedmiot ochrony	Rodzaj działań ochronnych	Obszar wdrażania ²	Podmiot odpowiedzialny za realizację działań
9170 grąd subkontynentalny	Regulacja zwarcia i składu gatunkowego na korzyść dębu, klonu, lipy i jesionu (grądy) oraz sosny i dębu (bory) kosztem brzozy, modrzewia i świerka.	Oddz. 16d, i, 17b, g, i, l, 25d, k, 74n, 81a, i, k, 82b, l, m, 97a, d, g, 98c, 99 a, b, h, m, o na łącznej powierzchni 57,33 ha.	Zarządca obszaru w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.

² wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Dojlidy na lata 2017-2026 i Żednia na lata 2019-2028.

**Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 24 kwietnia 2020 r.**

**DZIAŁANIA OCHRONNE DOTYCZĄCE MONITORINGU STANU PRZEDMIOTÓW
OCHRONY ORAZ MONITORINGU REALIZACJI CELÓW DZIAŁAŃ OCHRONNYCH
NA OBSZARACH NATURA 2000 W CZĘŚCI POKRYWAJĄCEJ SIĘ Z OBSZAREM
REZERWATU ZE WSKAZANIEM OBSZARÓW ICH WDRAŻANIA**

Przedmiot ochrony	Rodzaj działań ochronnych	Obszar wdrażania ³	Podmiot odpowiedzialny za realizację działań
9170 grąd subkontynentalny, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. 91D0 bory i lasy bagienne, 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> , A072 trzmielojad <i>Pernis apivorus</i> , A104 jarząbek <i>Bonasa bonasia</i> , A217 sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> , A236 dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> , A241 dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> , A320 muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> , 1337 bóbr <i>Castor fiber</i> , 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> , 1352 wilk <i>Canis lupus</i> , 1361 ryś <i>Lynx lynx</i> , 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , 1086 zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> .	Nie przewiduje się prowadzenia monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.		

³ wg Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Dojlidy na lata 2017-2026 i Żednia na lata 2019-2028.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55 t.j.) dalej: ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody. Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” został sporządzony na okres 20 lat zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt tego planu został sporządzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

W planie ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” ujęto zakres wskazany w art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody. W związku z położeniem rezerwatu w części pokrywającej się z obszarami Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006 plan ten, w myśl art. 20 ust. 5, uwzględnia również zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części, pokrywającego się w całości lub w części z obszarem rezerwatu przyrody, dla którego ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 został wyznaczony na podstawie § 2 pkt 77 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.). Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006 został natomiast zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z dnia 12 grudnia 2008 r. Zgodnie z definicjami ujętymi w art. 5 ust. 1 pkt 2b i 2c ustawy o ochronie przyrody do obszarów Natura 2000 zalicza się również obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Rezerwat przyrody „Las Cieliczański” został utworzony zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. z 1990 r., Nr 31, poz. 248). Obecnie rezerwat funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Nr 11/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2014 r. poz. 1107). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z licznymi, cennymi zbiorowiskami leśnymi o charakterze naturalnym, reprezentowanymi głównie przez grądy z rzadkim w naszych lasach wiązem górskim, bory mieszane i olsy.

Rezerwat przyrody „Las Cieliczański” obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Dojlidy i Nadleśnictwa Żednia o łącznej powierzchni 370,58 ha. Jest on położony na terenie gminy Gródek i gminy Supraśl w powiecie białostockim w województwie podlaskim.

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze rezerwatu w planie ochrony nie wskazano obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej. Nie wskazano również obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa w rezerwacie oraz miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza w rezerwacie. Udostępnienie obszaru rezerwatu w tych celach może mieć w przyszłości miejsce na podstawie stosownych zarządzeń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15, 17, 18, 21 i 23 ustawy o ochronie przyrody bądź w drodze indywidualnych zezwoleń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 4 lub 5. Ponadto nie wprowadzono ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Gródek i Supraśl, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania

przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych na obszarze rezerwatu oraz wskazań do zmian w istniejących: studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Gródek i Supraśl, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w odniesieniu do ich części pokrywających się z rezerwatem.

Projekt zarządzenia powstał w wyniku zgłoszenia szeregu uwag przez Ministra Środowiska do treści Zarządzenia Nr 19/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1768). Uwagi te zgłoszone w oparciu o § 6 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) zobligowały Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku do ich uwzględnienia. Przedmiotowy projekt zarządzenia uwzględnia uwagi Ministra Środowiska w drodze uchylecia wadliwego zarządzenia oraz ustanowienia planu ochrony zawierającego poprawione zapisy. Ponadto w wyniku przejścia przez Puszcę Knyszyńską huraganowych wiatrów w dniu 17.06.2016 r., które poczyniły znaczne uszkodzenia w rezerwacie, do projektu dodano zapisy związane z odtwarzaniem zniszczonych siedlisk.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu został zapewniony zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm). Dnia 11.03.2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem znak: WPN.6202.11.2016.MW zamieszczonym w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku poinformował o możliwościach zgłaszania uwag i wniosków do pełnej dokumentacji sprawy dostępnej do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 21 dni od daty ogłoszenia.

Projekt zarządzenia skonsultowano z Nadleśnictwem Żednia, Nadleśnictwem Dojlidy i Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Białymstoku. Uwagi zgłoszone przez te podmioty zostały rozpatrzone i częściowo uwzględnione w projekcie planu.

W myśl art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony został przekazany za pośrednictwem platformy ePUAP do Gmin Gródek i Supraśl celem zaopiniowania. Organy te nie zajęły stanowiska w ustawowym terminie w związku z czym, zgodnie z art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, z późn. zm.), przyjęto, że zaopiniowały w całości pozytywnie przedłożony projekt.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.

Na podstawie § 5 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 222, poz. 1754) zarządzenie z dnia 6 grudnia 2016 r. przekazano Ministrowi Środowiska w celu dokonania kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi. W następstwie ww. kontroli Minister Środowiska stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę przedmiotowego aktu we własnym zakresie. Uchybienie dotyczyło tabeli w Załączniku Nr 1 do zarządzenia z dnia 6 grudnia 2016 r., który nie zawierał podziału zagrożeń na istniejące i potencjalne, a także na wewnętrzne i zewnętrzne. W związku z powyższym podjęto stosowne działania i w omawianej tabeli

uszeregowano zagrożenia wraz z przypisanymi im sposobami eliminacji, do zagrożeń istniejących wewnętrznych i zewnętrznych oraz do zagrożeń potencjalnych zewnętrznych. Ponadto na obszarze przedmiotowego rezerwatu przyrody nie wykazano zagrożeń potencjalnych wewnętrznych i nie ujęto ich w przedmiotowym załączniku. W dniu 28 marca 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku podpisał Zarządzenie zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Las Cieliczański” uwzględniające uwagi Ministra Środowiska, które zostało uzgodnione z Wojewodą Podlaskim, a następnie przekazane Ministrowi Środowiska w celu dokonania kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi. Podczas kontroli zarządzenia zmieniającego Minister Środowiska stwierdził, iż nie spełnia ono wszystkich wymogów proceduralnych, które przewiduje ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.). Mianowicie, przy zmianie zarządzenia nie została zapewniona możliwość udziału społeczeństwa, a także zmiana ta nie została zaopiniowana przez właściwą miejscowo Radę Gminy. Dodatkowo stwierdzono uchybienie o charakterze legislacyjnym, gdzie wskazano złą podstawę prawną. Mając na uwadze powyższe, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku podjął stosowne działania mające na celu zmianę przedmiotowego zarządzenia we własnym zakresie. Przedmiotowy projekt zarządzenia uwzględnia wszystkie uwagi Ministra Środowiska.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu został zapewniony zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.). Dnia 25 października 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem znak: WPN.6202.7.2017.MN zamieszczonym w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku poinformował o możliwości zgłaszania uwag i wniosków do pełnej dokumentacji sprawy dostępnej do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 21 dni od daty ogłoszenia. W wyznaczonym czasie wpłynęły pisma zawierające następujące uwagi i wnioski do przedmiotu postępowania, które rozpatrzono w następujący sposób:

1. Nadleśnictwa Żednia, Nadleśnictwo Dojlidy oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku, w odniesieniu do działania ochronnego nr 12 (obecne 10) wyszczególnionego w załączniku nr 2 wskazały, iż zapis dotyczący usuwania pojedynczych świerków jest nieprecyzyjny i budzi wątpliwości. Zaproponowano zmianę obecnego zapisu na „Kontrola stanu sanitarnego drzewostanów. Stały monitoring drzewostanów pod kątem zagrożenia ze strony kornika drukarza. W sytuacji zagrożenia wystąpienia gradacji usuwanie zasiedlonych przez kornika świerków”. Wskazano, iż zmiana ta związana jest z biologią kornika drukarza, z której wynika, iż chrząszcze zasiedlają drzewa sąsiadujące ze sobą oraz zmiana ta pozwoli na szybsze i skuteczniejsze działanie ochronne w sytuacji wystąpienia gradacji. Nadmieniono, iż świerk znajduje się we wszystkich drzewostanach rezerwatu, a w wielu z nich jest gatunkiem dominującym lub współdominującym.

Uwzględniając stan sanitarny drzewostanów przedmiotowego rezerwatu przyrody oraz jego cel zachowania, przychylnie się do proponowanej zmiany na usuwanie drzew zasiedlonych, w których występują wszystkie stadia rozwojowe kornika drukarza, w związku z czym zmieniono zagrożenie i cele działania.

2. Nadleśnictwo Dojlidy zawnioskowało o odstąpienie od działania ochronnego nr 1, ze względu na brak sadzonego dębu w wydzieleniach 7a, b, o (nie istnieje w opisie taksacyjnym).

Z uwagi na brak sadzonego dębu uwzględniono przedmiotową uwagę.

3. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (dalej: RDLP) wskazała, iż w załączniku nr 7 do projektu zarządzenia dotyczącym działań ochronnych na obszarach Natura 2000 nie wskazano podmiotu odpowiedzialnego za ich realizację

Należy wyjaśnić, iż odpowiedzialnym za realizację wskazanych działań jest zarządca przedmiotowego terenu, w tym przypadku Nadleśnictwo Dojlidy oraz Nadleśnictwo Żednia.

4. W odniesieniu do działania ochronnego nr 2 (obecnie działanie nr 1) RDLP w Białymstoku wskazała, że wymaga ono przeprowadzenia wcześniejszej ekspertyzy dotyczącej inwentaryzacji gatunków obcych i sposobów ich usuwania. Ponadto nadmieniono, iż zakres projektowanego działania nie był dotychczas praktykowany oraz budzi wiele obaw i kontrowersji.

Należy zauważyć, że projekt analizowanego zarządzenia był poprzedzony badaniami terenowymi do dokumentacji projektu planu ochrony dla przedmiotowego rezerwatu przyrody m.in. monitoringiem stanu siedlisk, na podstawie którego były również analizowane inwazyjne gatunki obce w runie rezerwatu. Projekt planu ochrony został wykonany przez Europejskie Centrum Lasów Naturalnych Instytut Badawczy Leśnictwa w Białowieży. Badania terenowe były oparte na metodzie marszrutowej i przeprowadzone systematycznie we wszystkich oddziałach i wydzieleniach rezerwatu. W związku z czym, w załączniku nr 1 wykazano na ekspansję obcych gatunków roślin i przyporządkowano do zagrożeń potencjalnych zewnętrznych. W ocenie tut. Organu działanie ochronne nr 2 (obecnie nr 1) nie wymaga przeprowadzenia dodatkowej ekspertyzy dotyczącej gatunków obcych i sposobów ich usuwania.

5. RDLP w Białymstoku zawnioskowała o ujęcie w zabiegach ochrony czynnej czynności podlegających na dochodzeniu rannej zwierzyny w wyniku kolizji drogowych oraz postrzałów zwierzyny na terenie rezerwatu przyrody.

Zaproponowane działanie uwzględniono w części dotyczącej dochodzenia rannej zwierzyny w wyniku kolizji drogowych, podczas których zwierzęta doznają rozległych obrażeń wewnętrznych i wówczas nie roszą szans na przeżycie. Przychylnono się do proponowanej zmiany, przy czym czynność ta ma na celu w sposób humanitarny uśmiercanie zwierząt zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zwierząt. Odnosząc się do kwestii postrzałów, nie uwzględniono proponowanego działania, przy czym wzięto pod uwagę lokalizację rezerwatu w dużym kompleksie leśnym oraz braku pól uprawnych w jego najbliższej okolicy. Ponadto nie odnotowano zgłoszeń dotyczących odnalezienia postrzałów na przedmiotowym obszarze rezerwatu przyrody.

6. RDLP w Białymstoku wniosła o dodanie działania dotyczącego potrzeby usuwania powalonych drzew z dróg oraz złomów i drzew powalonych znajdujących się bezpośrednio nad drogami poprzez zapis „Usuwanie, z możliwością wywiezienia z rezerwatu, powalonych drzew z dróg oraz złomów i drzew pochyłonych znajdujących się bezpośrednio nad drogami”.

Mając na uwadze art. 15 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142, z późn. zm.) zakazy obowiązujące w rezerwach przyrody nie dotyczą prowadzenia działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym. Usunięcie zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego ze strony drzew niebezpiecznych (m.in. suchych, zgniłych, z zachwianą statyką i poderwanymi systemami korzeniowymi) rosnących w granicach rezerwatu przyrody w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych polega na ich ścięciu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zwrócił się do Nadleśnictwa Dojlidy i Żednia z prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii potrzeby włączenia do działań ochronnych działania eliminującego lub ograniczającego niedostateczne odnawianie się niektórych gatunków (sosny, dębu i klonu) i konieczności m. in. podsadzania nowych drzew na placówkach w przypadku pojawienia się wskutek naturalnych zaburzeń luk większych niż 0,5 ha. Nadleśnictwa stwierdziły brak luk o powierzchni powyżej 0,5 ha. Zawnioskowano również o zakwalifikowanie przedmiotowego zagrożenia jako zagrożenie potencjalne wewnętrzne.

W związku z aktualizacją Planu Urządzania Lasu na lata 2019 – 2028 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem z dnia 30 maja 2019 r., znak: WPN.6202.3.2019.ML, zwrócił się do Nadleśnictwa Żednia z prośbą o weryfikację i ewentualną korektę oznaczenia oddziałów lub wydzieleń leśnych. Nadleśnictwo Żednia pismem z dnia 24 czerwca 2019 r., znak: ZG.7212.07.2019.ZGIV, podało aktualne adresy leśne.

W myśl art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony został przekazany za pośrednictwem platformy ePUAP do Urzędu Gminy Gródek i Urzędu

Miejskiego w Supraślu celem zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin. Organy te nie zajęły stanowiska w ustawowym terminie, w związku z czym, zgodnie z art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) przyjęto, że zaopiniowały w całości pozytywnie przedłożony projekt.

Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu został zapewniony zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm). Dnia 5 grudnia 2019 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem znak: WPN.6202.3.2019.ML zamieszczonym w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, a także w siedzibach: Urzędu Gminy Gródek, Urzędu Miejskiego w Supraślu; Starostwa Powiatowego w Białymstoku, poinformował o możliwościach zgłaszania uwag i wniosków do pełnej dokumentacji sprawy dostępnej do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 21 dni od daty ogłoszenia. W wyznaczonym czasie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski. Uwagi i wnioski od 10 osób do konsultowanego dokumentu wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku po wskazanym terminie konsultacji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowił uwagi te rozpatrzyć w następujący sposób:

1. Kilka z przesłanych wniosków dotyczyło usunięcia zapisów dotyczących uprzątnięcia i zagospodarowania drewna pohuraganowego, powstałego w wyniku huraganu z 2016 r. oraz przygotowania powstałych luk do naturalnej sukcesji.

Z informacji uzyskanych od Nadleśnictw Dojlidy i Żednia wynika, iż w rezerwacie przyrody do chwili obecnej nie były prowadzone działania w tym zakresie. Zdaniem RDOŚ w Białymstoku wykonanie tych działań po prawie 5 latach od wystąpienia huraganu nie przyniesie zakładanych korzyści dla rezerwatu przyrody. W związku z powyższym wniosek został w całości uwzględniony, w związku z czym usunięto zagrożenie nr 2 oraz działanie ochronne nr 10.

2. Klub Przyrodników zawniioskował o usunięcie zapisów dotyczących uprzątnięcia wywrotów i złomów wraz z wywozem drewna przy działaniu mającym na celu ochronę stanowiska czosnku niedźwiedziego w oddziale 99a (działanie ochronne nr 9).

Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez doprecyzowanie zapisu odnośnie wyrobu i wywozu drewna. Ujęto zapis, iż wywóz drewna powinien obejmować jedynie usunięcie poza stanowisko czosnku niedźwiedziego, a biomasa powinna zostać pozostawiona na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu. Wskazano także, iż prace należy prowadzić przy zaleganiu pokrywy śnieżnej lub zamarzniętym podłożu w celu ograniczenia uszkodzeń stanowiska.

3. Zawnioskowano o wprowadzenie zapisów o usuwaniu niecierpka drobnokwiatowego przez cały okres trwania planu na wszystkich stwierdzonych stanowiskach (działanie nr 1 – usuwanie obcych gatunków roślin).

Uwaga nie została uwzględniona, ponieważ w ocenie tut. Organu wskazana częstotliwość prowadzenia działań jest wystarczająca. Częstotliwość taka została określona również przez wykonawcę projektu planu ochrony, tj. Europejskie Centrum Lasów Naturalnych Instytut Badawczy Leśnictwa w Białowieży.

4. Zawnioskowano o usunięcie zapisu o możliwości usuwania z rezerwatu drzew (świerków) zaatakowanych przez kornika.

Odstąpiono od usunięcia działania z uwagi na fakt, iż wycinka drzew zasiedlonych i wywiezienie ich poza rezerwat przyczyni się do zmniejszenia intensywności rozwoju kornika drukarza. Bezcelowym jest pozostawianie na terenie rezerwatu drzew zaatakowanych. Z informacji przekazanej przez Nadleśnictwo Dojlidy wynika, iż kornik drukarz zasiedla drzewa sąsiadujące ze sobą i wskazanym jest szybkie i skuteczne działanie w sytuacji wystąpienia gradacji. Koniecznym jest wówczas terminowe usuwanie drzew zasiedlonych, w których występują wszystkie fazy rozwojowe owada, tj.: larwy, poczwarki i imango. Dodatkowo doprecyzowano sposób eliminacji poprzez działania ochronne mające na celu możliwość

wywieszania pułapek feromonowych w celu skuteczniejszej ochrony przed gradacją kornika.

5. Wskazano, iż należy dodać zagrożenie związane z wjazdem pojazdów silnikowych na teren rezerwatu.

Uwzględniono wniesioną uwagę poprzez dodanie zagrożenia istniejącego zewnętrznego we wskazanym zakresie oraz działania ochronnego mającego na celu ograniczenie penetracji wnętrza rezerwatu poprzez stały nadzór Służby Leśnej oraz ujęcie zapisów o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu przyrody na tablicach informacyjnych.

Projekt zarządzenia skonsultowano również z Nadleśnictwem Dojlidy i Żednia, Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska. Uwagi zgłoszone przez te podmioty zostały rozpatrzone i uwzględnione w projekcie planu. W niniejszym projekcie zostały również uwzględnione uwagi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska odnoszące się do projektu planu ochrony ustanawianego dla innego rezerwatu przyrody poprzez wykreślenie słowa „ustanowienia” w tytule zarządzenia.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464 t. j.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.